

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

S'acosten eleccions

Cal saber què, el qui i amb qui, i el com

La setmana passada la premsa ha donat veu a l'especulació sobre la possibilitat d'un avançament de les eleccions generals que s'han de convocar per la primavera del 2023.

El cap de Govern ho desmentia, tanmateix, el dimarts des de la Massana.

Ara que venen noves eleccions hem de començar per demanar més seriositat en les propostes dels programes.

Convé preparar-se, ja que en època d'eleccions no passarà dia sense propostes de com fer front al futur per il·lusionar el vot de la gent.

L'experiència ens diu que a vegades els desiderata seran senzillament inassolibles; d'altres, simples recurrències que no resistiran una mínima avaluació. En el camp de la despesa social, per precaució a l'hora d'analitzar les propostes, convé entendre pròpiament com funciona l'Estat del benestar; entre altres raons, per estalviar-ne improvisacions que generin frustració.

Per exemple, és confús afirmar que les pensions constitueixen la partida de més efecte redistributiu, ja que s'ignora l'impacte de les cotitzacions. És el residu net que cal doncs valorar.

Ja sabem que una campanya electoral és una mena de mercat atapeït de tota mena de saldos amb molta lluentor i brillantina. Com que la memòria del votant tendeix a ser tan curta com borrosa, qui es recordarà de la quantitat de promeses tot a cent que han venut els candidats, una

vegada aconseguit l'èxit electoral! Prometre és un verb delicat que, en mans de la retòrica política, acostuma a perdre la seva fiabilitat, especialment quan la cacera del vot el transforma en un esquer, una simple carnassa. Si, a més, collen les enquestes, o la baralla està renyida, el demagogímetre es dispara a límits màxims, tant en la seva versió excessiva –l'impossible de complir–, com en la surrealista que, posats a prometre, n'hi ha que planten el micròfon a la lluna.

En política els objectius han de ser clars. I com més ambiciosos, més concrets.

La indefinició o els límits imprecisos generen confusió i, a la vegada, treuen força a l'ambi-

Hem de començar a demanar seriositat a les propostes dels programes electorals

ció. Certament, l'ambigüitat i la manca de concreció sumen; fan més ampli el suport però més confús allò que realment es vol. Moltes i moltes vegades la història ens ensenya que la indefinició és tan eficaç per inflar un projecte com per desinflar-lo en un moment donat. "Jo pensava que era això", i després resulta que no; que era una altra cosa, un objectiu diferent. Les grans ambicions demanen –quasi exigeixen– definicions clares, concretes, precises.

I tan important com el que es

vol és qui ho vol o amb qui es vol. No tothom llegeix igual el que sembla una ambició col·lectiva.

A vegades tarda a evidenciar-se, però finalment es veu, es nota. Per això cal saber el què, el qui i el com. Què es proposa? Quin és el programa? Qui el presenta i el defensa? I, finalment, com es farà?

El què, el qui, i –finalment– el com. Aquest últim, el com, fa diferent l'ambició. El projecte –qualsevol projecte– es defineix també pel com es vol aconseguir l'objectiu que l'identifica. La via que condueix a l'objectiu acaba caracteritzant l'objectiu, de tal manera que aquest s'esmicola en la mesura que el què i el com no troben les mateixes arrels, els mateixos fonaments, els mateixos valors.

Què es vol? Qui ho vol i amb qui es vol? Com es vol?

Si no ens contesten aquestes senzilles preguntes voldrà dir que ens demanen avançar cap al desconegut. Amb un què imprecís, amb motivacions diferents o amagades, per mitjans contradictoris.

Aquí i allà, abans i sempre, cal saber què es vol, amb qui es vol i com es vol.

Que la societat andorrana ha de canviar és un desig que escoltem sovint, però aquesta exhortació no suprimeix la controvèrsia sobre en quina direcció i de quina manera.

La política no és, no pot ser, una simple administració continuïsta del passat sinó la possibilitat sempre oberta de trencar la inèrcia del passat.